

European Commission

Technical Assistance Information Exchange Instrument, DG Enlargement

MINISTRY OF AGRICULTURE, NATURAL RESOURCES & ENVIRONMENT
WATER DEVELOPMENT DEPARTMENT

Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων & Δημόσια Διαβούλευση

Βήματα ετοιμασίας του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Κύπρου

Σπύρος Παπαγρηγορίου, ENVECO A.E.

Δευτέρα

10 Holiday Inn,
Λευκωσία

Δεκεμβρίου
2007

Επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ μέσω του Διαχειριστικού Σχεδίου

- Σκοπός της Οδηγίας είναι η διατήρηση ή η επαναφορά -με κατάλληλα μέτρα- της «καλής κατάστασης» (οικολογικής ή/και χημικής) όλων των υδατικών σωμάτων έως το 2015.
- Η εφαρμογή της Οδηγίας απαιτεί την εκπόνηση ενός μεγάλου αριθμού προπαρασκευαστικών ενεργειών, βημάτων και μελετών με σκοπό την επίτευξη του παραπάνω στόχου, που θα οδηγήσουν τελικά στην υιοθέτηση ενός ενιαίου Σχεδίου Διαχείρισης έως το Δεκέμβριο του 2009.
- Το Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας – όλα τα βήματα / ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της Οδηγίας και την επίτευξη των στόχων της, στοχεύουν στην προετοιμασία του Διαχειριστικού Σχεδίου.
- Το Σχέδιο Διαχείρισης θα δίνει πληροφορίες για όλα τα ύδατα στην Κύπρο, τους περιβαλλοντικούς στόχους γι' αυτά και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί καλή κατάσταση υδάτων.

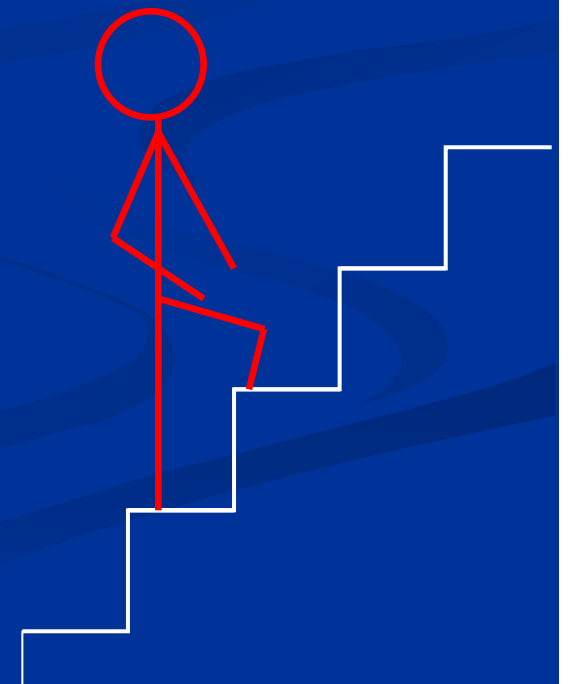
Σχέδιο Διαχείρισης Περιοχής Λεκάνης Απορροής

- Σχέδιο Διαχείρισης για κάθε Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΠΛΑΠ).
 - Μια ΠΛΑΠ είναι μια εδαφική έκταση που αποστραγγίζεται από ένα μεγάλο αριθμό ποταμών & τα αντίστοιχα παράκτια ύδατα. Μία ΠΛΑΠ περιλαμβάνει πολλές επιμέρους λεκάνες απορροής.
 - Η Κύπρος έχει χαρακτηριστεί ως μία ΠΛΑΠ και έτσι πρέπει να διαμορφωθεί για αυτήν ένα Σχέδιο Διαχείρισης.
- Αυτό θα είναι το **πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης** βάσει της ΟΠΥ, το οποίο θα έχει **διάρκεια 6 χρόνια** (2009 – 2015).
- Το Σχέδιο Διαχείρισης είναι στην ουσία ένα «φωτογραφικό στιγμιότυπο στο χρόνο» & γι' αυτό αποτελεί αντικείμενο **συνεχούς επαναξιολόγησης και επικαιροποίησης ανά 6ετία**.
- Η διαδικασία επικαιροποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι μία κυκλική διαδικασία η οποία θα βασίζεται κάθε φορά σε βελτιωμένα δεδομένα και περισσότερη κατανόηση των διαδικασιών που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ.

Κύκλος Διαχείρισης Περιοχής Λεκάνης Απορροής

Ποια είναι τα βήματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την εφαρμογή της ΟΠΥ που προετοιμάζουν την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης;

Στάδιο – Αρ. Άρθρου Οδηγίας

Περιγραφή Δράσης

Εναρμόνιση της Οδηγίας στην Κυπριακή Νομοθεσία

Άρθρο 24

Εναρμόνιση της Οδηγίας στην Κυπριακή Νομοθεσία με το Νόμο 13(Ι)/2004 περί προστασίας & διαχείρισης των υδάτων.

2004

Προσδιορισμός περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και αρμόδιοι φορείς

Άρθρο 3

Η Κύπρος προσδιορίστηκε ως μία (1) Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Η διαχείριση των νερών γεωγραφικά & διοικητικά γίνεται συνολικά για όλη την Κύπρο. Αρμόδια Αρχή είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος.

2004

Αποτελέσματα εφαρμογής Άρθρου 3 της ΟΠΥ στην Κύπρο

Κύρια ποτάμια & λεκάνες απορροής

- Η Κύπρος ορίζεται ως **μία** περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.
- Υδρογραφικά το νησί χωρίζεται σε **9 υδρολογικές περιοχές** που περιέχουν 16 κύρια ποτάμια.
- Ως **Αρμόδια Αρχή** για την εφαρμογή της ΟΠΥ ορίστηκε ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Στάδιο – Αρ. Άρθρου Οδηγίας

Περιγραφή Δράσης

Εναρμόνιση της Οδηγίας στην Κυπριακή Νομοθεσία

Άρθρο 24

Εναρμόνιση της Οδηγίας στην Κυπριακή Νομοθεσία με το Νόμο 13(Ι)/2004 περί προστασίας & διαχείρισης των υδάτων.

2004

Προσδιορισμός περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και αρμόδιοι φορείς

Άρθρο 3

Η Κύπρος προσδιορίστηκε ως μία (1) Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Η διαχείριση των νερών γεωγραφικά & διοικητικά γίνεται συνολικά για όλη την Κύπρο. Αρμόδια Αρχή είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος.

2004

Χαρακτηριστικά των νερών της Κύπρου, επισκόπηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων & οικονομική ανάλυση της χρήσης ύδατος

Άρθρο 5

Τα νερά στην Κύπρο κατηγοριοποιήθηκαν σε ομάδες Υδατικών Σωμάτων έτσι ώστε να είναι πιο εύκολο να διαχειριστούν και αξιολογήθηκαν οι πιο σημαντικές επιπτώσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες. Η ανάλυση αυτή οδήγησε στην διάκριση των υδατικών σωμάτων που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους στόχους της Οδηγίας.

2005

Μητρώο προστατευόμενων περιοχών

Άρθρο 6

Εξασφάλιση μητρώου όλων των περιοχών που πρέπει να προστατευτούν ιδιαίτερα, όπως ύδατα που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, υδατικά συστήματα οικολογικής σημασίας, ύδατα αναψυχής και κολύμβησης.

2005

Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 5 στα επιφανειακά νερά – Υδατικά Σώματα

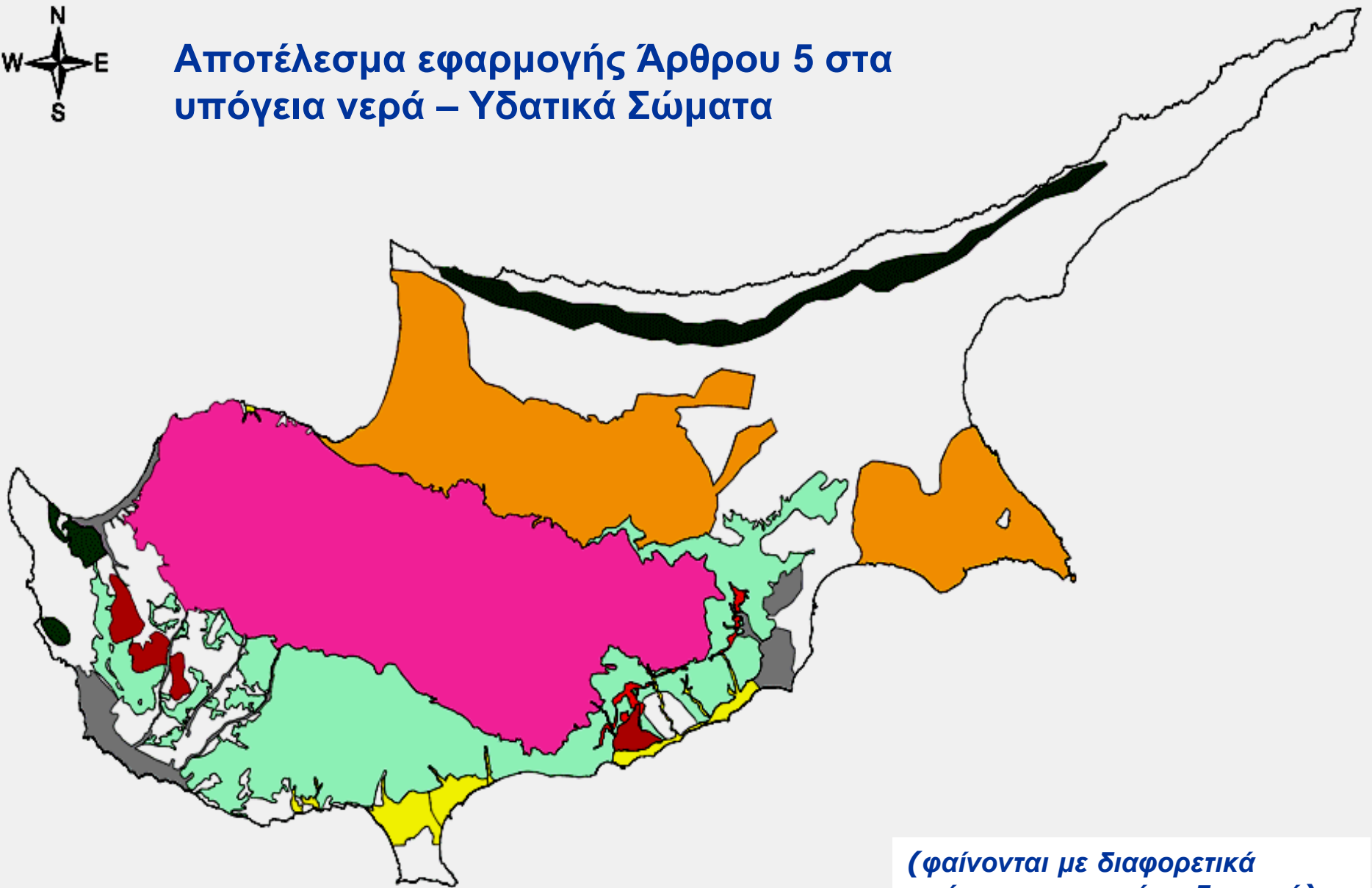

(Ποταμοί: φαίνονται με διαφορετικά χρώματα για να είναι διακριτά, Λίμνες: σκούρο μπλε για ταμιευτήρες φραγμάτων και αλυκές, Παράκτια νερά: γαλάζιο χρώμα κατά μήκος της ακτογραμμής)

20 0 20 Kilometers

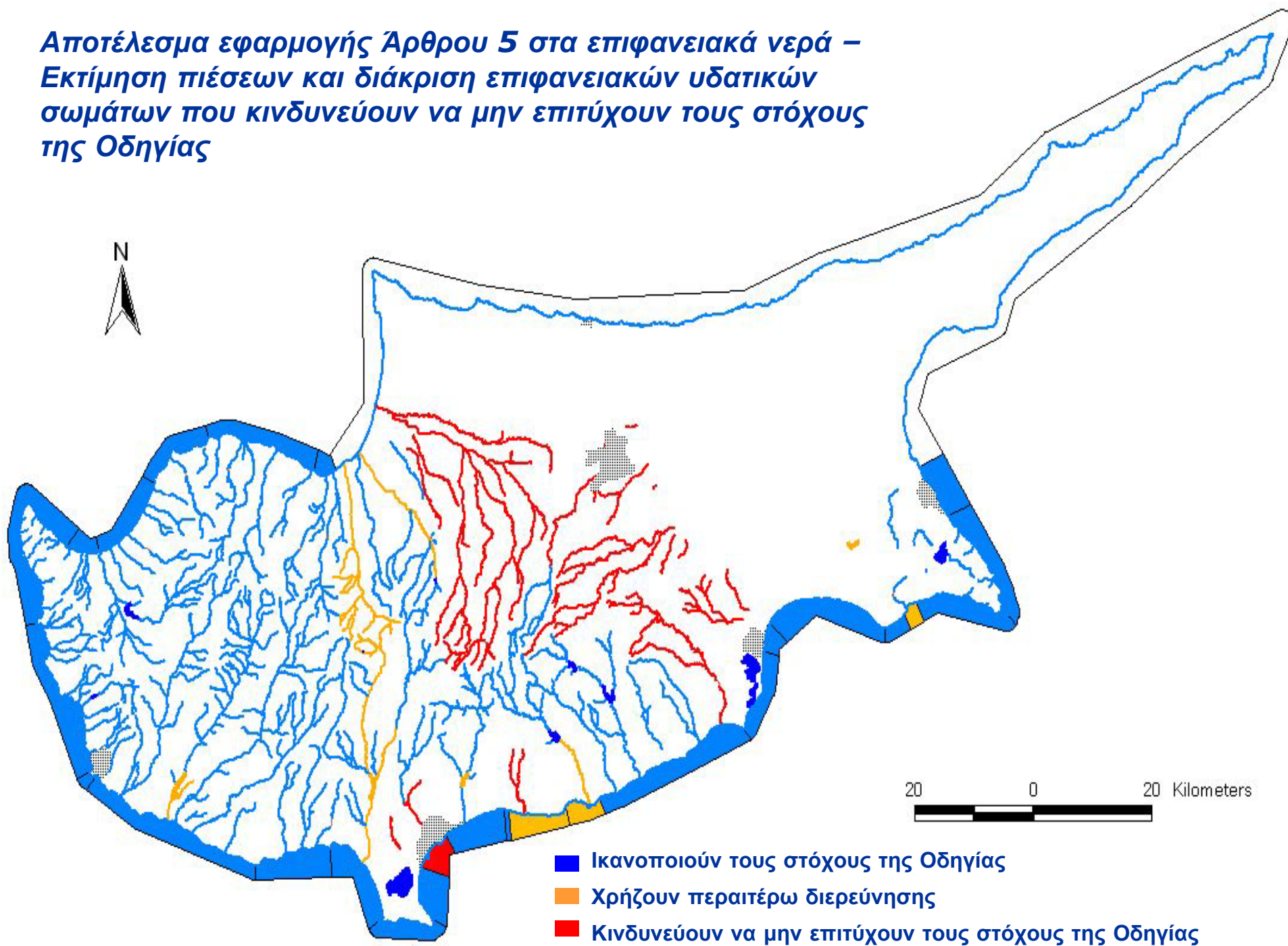
Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 5 στα υπόγεια νερά – Υδατικά Σώματα

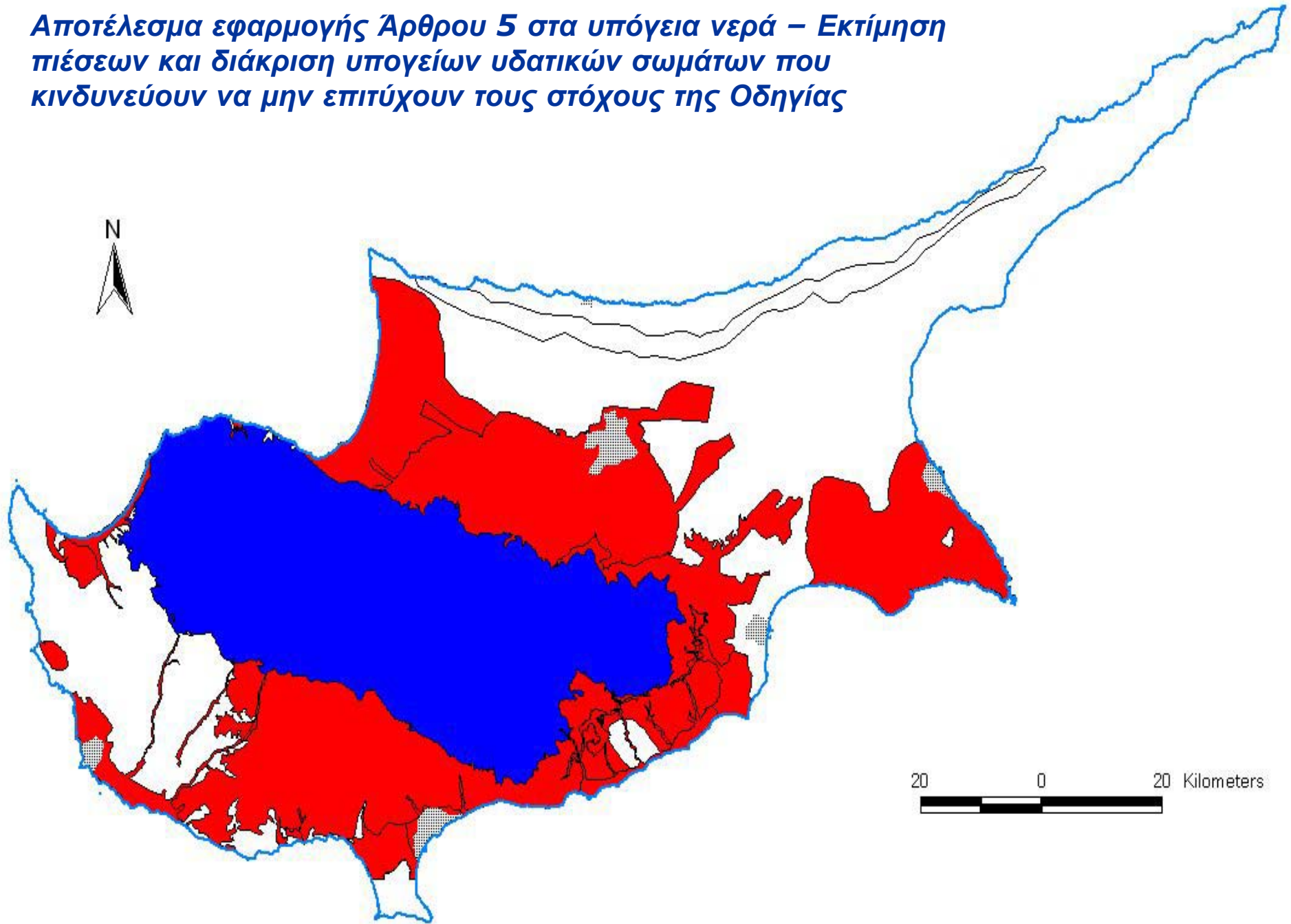
*(φαίνονται με διαφορετικά
χρώματα για να είναι διακριτά)*

**Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 5 στα επιφανειακά νερά –
Εκτίμηση πιέσεων και διάκριση επιφανειακών υδατικών
σωμάτων που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους στόχους
της Οδηγίας**

Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 5 στα υπόγεια νερά – Εκτίμηση πιέσεων και διάκριση υπογείων υδατικών σωμάτων που κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους στόχους της Οδηγίας

Στάδιο – Αρ. Άρθρου Οδηγίας

Παρακολούθηση της κατάστασης των επιφανειακών, υπόγειων υδάτων & των προστατευόμενων περιοχών

Άρθρο 8

Περιγραφή Δράσης

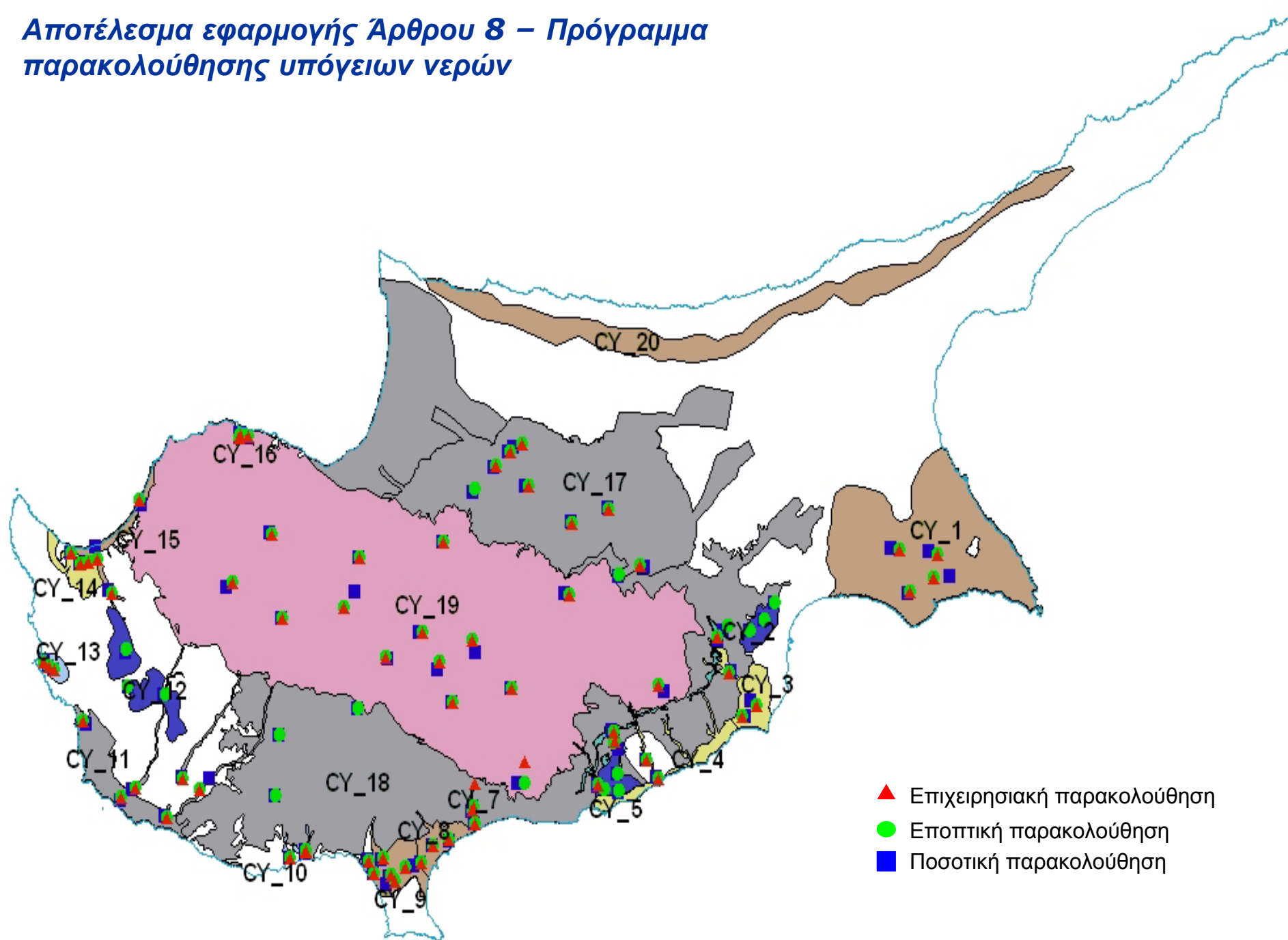
Σχεδιασμός, ανάπτυξη & εφαρμογή ενός λεπτομερούς Προγράμματος Παρακολούθησης (monitoring) της κατάστασης όλων των νερών (επιλογή σημείων, παραμέτρων, συχνότητας), το οποίο συνοδεύεται από βάση δεδομένων για την αποθήκευση όλων των στοιχείων.

2007

Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 8 – Πρόγραμμα παρακολούθησης επιφανειακών νερών

Αποτέλεσμα εφαρμογής Άρθρου 8 – Πρόγραμμα παρακολούθησης υπόγειων νερών

Στάδιο – Αρ. Άρθρου Οδηγίας

Περιγραφή Δράσης

<p>Παρακολούθηση της κατάστασης των επιφανειακών, υπόγειων υδάτων & των προστατευόμενων περιοχών</p> <p>Άρθρο 8</p>	<p>Σχεδιασμός, ανάπτυξη & εφαρμογή ενός λεπτομερούς Προγράμματος Παρακολούθησης (monitoring) της κατάστασης όλων των νερών (επιλογή σημείων, παραμέτρων, συχνότητας), το οποίο συνοδεύεται από βάση δεδομένων για την αποθήκευση όλων των στοιχείων.</p>	<p>2007</p>
<p>Ανάκτηση κόστους για υπηρεσίες ύδατος</p> <p>Άρθρο 9</p>	<p>Δημιουργία Πρωτοκόλλου Πληροφοριών (ΠΠ) για τη συλλογή στοιχείων για τα οικονομικά θέματα που προκύπτουν από την ΟΠΥ, αξιολόγηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής τιμολόγησης του νερού και υποστήριξη μελλοντικών σταδίων εφαρμογής της ΟΠΥ επί των πολιτικών τιμολόγησης του νερού.</p>	<p>2007 -2008</p>
<p>Πληροφόρηση του κοινού και διαβουλεύσεις</p> <p>Άρθρο 14</p>	<p>Εφαρμογή διαδικασιών - δράσεων ενημέρωσης, διαβούλευσης & ανταλλαγής απόψεων που λαμβάνουν χώρα κατά τη φάση προετοιμασίας του Σχεδίου Διαχείρισης.</p>	<p>2007 -2008</p>

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ (2009-2015)

Εφαρμογή Άρθρου 14

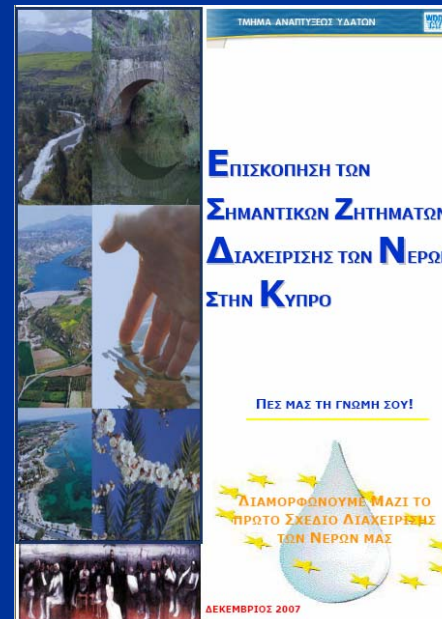
- Απρίλιος 2007 έως Σεπτέμβριος 2007

- Α' εκστρατεία διαβούλευσης
Συζητάμε το σχεδιασμό της διαβούλευσης.

- Δεκέμβριος 2007 έως Ιούνιος 2008

- Β' εκστρατεία διαβούλευσης
Συζητάμε τα σημαντικά ζητήματα διαχείρισης των υδάτων & ιεραρχούμε τα προβλήματα.

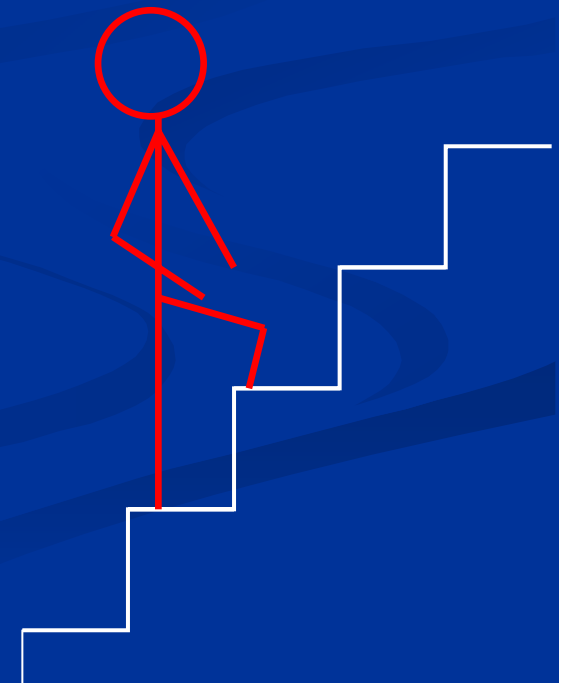

- Πρώτο εξάμηνο 2009

- Γ' εκστρατεία διαβούλευσης
Συζητάμε για το Πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης.

Που βρισκόμαστε σήμερα και ποια είναι τα επόμενα βήματα που προγραμματίζονται να γίνουν με σκοπό την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης;

Που βρισκόμαστε σήμερα;

- Έχουν ήδη γίνει **πολλά επιτυχή βήματα** στη διαχείριση των Υδατικών Πόρων της Κύπρου από το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς – υπηρεσίες
- Έχουν **ολοκληρωθεί επιτυχώς ή είναι υπό εξέλιξη όλες οι ενέργειες/ βήματα εφαρμογής της ΟΠΥ** που απαιτούνται μέχρι σήμερα και οδηγούν στο Διαχειριστικό Σχέδιο
- Προκηρύχθηκε πρόσφατα από το ΤΑΥ Σύμβαση για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την **εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης και του Προγράμματος Μέτρων**, που περιλαμβάνει επίσης **Μελέτη για την Αναθεώρηση της Υδατικής Πολιτικής και Σχέδιο Διαχείρισης Ξηρασίας**

Πρόγραμμα Μέτρων

- Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων.
- Το πρόγραμμα μέτρων είναι η «καρδιά» του Διαχειριστικού Σχεδίου και καθορίζει όλες τις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να εφαρμοστούν κατά την δετή περίοδο διαχείρισης για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ
- Παράρτημα VI της ΟΠΥ – Πίνακες Μέτρων που πρέπει να περιλαμβάνονται στα προγράμματα μέτρων
 - 1) Μέτρα που απαιτούνται σύμφωνα με άλλες Οδηγίες
 - 2) Συμπληρωματικά μέτρα

Μέτρα που απαιτούνται σύμφωνα με άλλες Οδηγίες

- Οδηγία για τα νερά κολύμβησης
- Οδηγία για την ορνιθοπανίδα
- Οδηγία για το πόσιμο νερό
- Οδηγία για τα μεγάλα ατυχήματα (Seveso)
- Οδηγία για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Οδηγία για την ιλύ σταθμών καθαρισμού
- Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων
- Οδηγία για τα προϊόντα φυτοπροστασίας
- Οδηγία για την προστασία από νιτρορρύπανση
- Οδηγία για τους τύπους οικοτόπων
- Οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο ρύπανσης - IPPC

Συμπληρωματικά μέτρα

- Νομοθετικά μέτρα
- Διοικητικά μέτρα
- Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα
- Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση
- Έλεγχοι εκπομπών
- Κώδικες ορθών πρακτικών
- Ανασύσταση και αποκατάσταση υγροτόπων
- Έλεγχοι άντλησης
- Μέτρα διαχείρισης ζήτησης
- Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης
- Έργα δομικών κατασκευών
- Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης
- Έργα αποκατάστασης
- Τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων
- Εκπαιδευτικές δράσεις
- Δράσεις έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης
- Λοιπά σχετικά έργα

Αναθεώρηση Υδατικής Πολιτικής

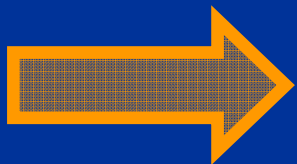
- Ετοιμασία μελέτης που θα αποτελέσει εύχρηστο εργαλείο για την υιοθέτηση της βέλτιστης πολιτικής διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Θα περιλαμβάνει επιμέρους θέματα, όπως διαχείριση της ζήτησης νερού, εξέταση απόδοσης μεγάλων υδατικών έργων, διασύνδεση υδατικής ανάπτυξης με θέματα ενέργειας και οικολογίας

Σχέδιο Διαχείρισης Ξηρασίας

- Στενά συνηφασμένο με
 - τη Μελέτη Αναθεώρησης Υδατικής Πολιτικής
 - το Πρόγραμμα Μέτρων
 - το Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικών Πόρων της Κύπρου

Διαβούλευση

- Πάνω στα **Σημαντικά Ζητήματα Διαχείρισης των Υδάτων** που εντοπίστηκαν.
 - Ακολουθεί εξάμηνη περίοδος διαβούλευσης (Β' εκστρατεία διαβούλευσης κοινού) για την συζήτηση & υποβολή γραπτών παρατηρήσεων και σχολίων σχετικών με το εν λόγω έγγραφο.
 - Δεκέμβριος 2007 – Μάιος 2008
- Πάνω στο **Προσχέδιο του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού**.
 - Ακολουθεί εξάμηνη περίοδος διαβούλευσης (Γ' εκστρατεία διαβούλευσης κοινού) για την συζήτηση & υποβολή γραπτών παρατηρήσεων και σχολίων σχετικών με το εν λόγω έγγραφο.
 - Αρχές 2009

**ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΕΛΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

Σας θέλουμε μαζί μας γιατί:

- Το νερό είναι ο πολυτιμότερος φυσικός μας πόρος και το έχουμε όλοι ανάγκη, εμείς και οι επόμενες γενιές
- Ο τρόπος που αντιμετωπίζουμε και χρησιμοποιούμε το νερό μπορεί και πρέπει να βελτιωθεί
- Στα επόμενα χρόνια θα τεθούν οι βάσεις χρήσης και διαχείρισης των νερών μας για τις επόμενες δεκαετίες
- Η έγκαιρη ενημέρωση και η ενεργός συμμετοχή σας εξασφαλίζει υπεύθυνες και συναινετικές λύσεις

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΟΛΩΝ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΗ!!!